

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/143/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116200303
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7116200303.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobkyne C. P., E.. XX. XX. XXXX, I. K. J., J. Č.. XXXX/X, J.. Č.. I. D.. O. XX, D., zastúpenej JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou so sídlom v Košiciach, Urbánkova č. 1562/6, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č.k. 15C/5/2016-17 zo dňa 12. 01. 2016 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie okrem výroku o trovách konania.

Ukladá žalobkyni do 30 dní od právoplatnosti uznesenia o nariadení predbežného opatrenia podať žalobu o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300044671 zo dňa 27. 01. 2012.

Z r u š u j e uznesenie o trovách konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice I (ďalej len "súd prvého stupňa") napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 27. 01. 2012 do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Uložil zamestnávateľovi žalobkyne U.S. Steel Košice, s.r.o., Vstupný areál U.S. Steel, 044 54 Košice, IČO: 36 199 222 povinnosť, aby sa zdržal vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa XX. XX. XXXX do právoplatného skončenia vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Žalovanému uložil povinnosť povinnosť nahradiť žalobkyni trovy právneho zastúpenia vo výške 149,16 eur na účet právnej zástupkyne žalobkyne JUDr. Moniky Marjanovič, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia vyššie uvedenej dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa XX. XX. XXXX do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a jej zamestnávateľovi uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy podľa vyššie uvedenej dohody. V návrhu uviedla, že uzavrela so žalovaným úverový právny úkon - typovú spotrebiteľskú zmluvu zo dňa XX. XX. XXXX, pričom žalovaný žalobkyni reálne vyplatil sumu 1 224,25 eur a od sumy 1.500 eur odpočítal sumu 275,75 eur ako odplatu za poskytnutie služby. Jedná sa o odmenu za možnosť odkladu maximálne troch splátok vo výške 112,08 eur, popri úroku vo výške 70,01 eur, pritom odklad splátok neznamená ich odpustenie a práve preto je cena tejto služby v rozsahu 18,38 % z výšky úveru podľa žalobkyne neprijateľná. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy a obrátil sa so žiadosťou o realizáciu dohody o zrážkach

zo mzdy priamo na zamestnávateľa žalobkyne. Skutočnosť, že zamestnávateľ vykonáva zrážky zo mzdy žalobkyne, žalobkyňa osvedčila predložením výplatných pásov. V návrhu uviedla, že nedisponuje dohodou o zrážkach zo mzdy, pričom tvrdila, že v čase uzavretia zmluvy nedokázala vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázať na tie, ktoré sú neprijateľné a nedokázala ani rozpoznať nesúlad inštitútu Dohody o zrážkach zo mzdy s právom Európskej únie. K návrhu predložila zmluvu o úvere uzavretú so žalovaným dňa 25. 01. 2012, doklad o vyúčtovaní mzdy za mesiace 9/2015 až 11/2015, z ktorých vyplýva, že jej zamestnávateľ uskutočňuje zrážky vo výške 80,37 eur mesačne.

Súd prvého stupňa citujúc ust. § 74 ods. 1 O.s.p., § 76 ods. 1 písm. f/, § 77 ods. 1a § 77 ods. 2 O.s.p. návrhu na vydanie predbežného opatrenia vyhovel a v súlade s ustanovením § 76 ods. 4 O.s.p. sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalobkyni trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby v celkovej výške 149,16 eur.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalovaný. Navrhol zmeniť uznesenie a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť. Uplatnil trovy spojené s odvolaním. Akcentoval na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR (uznesenie Najvyššieho súdu 6 Obo 48/01 a nález Ústavného súdu SR IV.ÚS 257/2010 a namietal, že súd prvého stupňa neuviedol dôvody, ktoré ho viedli k predbežnému záveru o osvedčení ohrozenia práva žalobkyne a existencii bezprostrednej ujmy. Samotné konštatovanie súdu, že sa po oboznámení s návrhom stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu, čím ho považoval za dôvodný a preto mu vyhovel, nemožno považovať za postačujúce, pretože každý aj keď predbežný zásah do práv jedného z účastníkov konania si vyžaduje stručnú odpoveď. Súd prvého stupňa nijako nezdôvodnil, prečo jej potrebné pristúpiť k nariadeniu predbežného opatrenia, v čom (v akých konkrétnych okolnostiach) sú splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie a prečo je potrebné nariadiť predbežné opatrenie v rozsahu, v akom vyplýva z uznesenia. Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia totiž nevyplýva, že žalobkyňa si svoje záväzky zo zmluvy o úvere splnila. Nariadenie predbežného opatrenia je preto predčasné. Pritom dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 27. 01. 2012 má náležitosti zákona (§ 551 Občianskeho zákonníka). Dôvody, ktoré tvrdí žalobkyňa ako dôvody neplatnosti sa podľa žalovaného nemôžu vzťahovať a spôsobiť neplatnosť celej dohody. V dohode je vymedzená výška istiny (úveru), ako aj výška zrážky. V tomto rozsahu nevznikajú žiadne pochybnosti o platnosti dohody. Tvrdenia žalobkyne by nemohli spôsobiť neplatnosť celej dohody o zrážkach zo mzdy. Preto nariadené predbežné opatrenie je neprimerané, lebo uhradenie minimálne sumy úveru zrážkami zo mzdy je plne legitímne a oprávnené. Pretože dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky (§ 551 Občianskeho zákonníka), pre jej uplatnenie sa žiadne súdne rozhodnutie o pohľadávke nepredpokladá a ani nevyžaduje. Stotožnenie sa s názorom, že vykonávanie zrážok zo mzdy na základe takejto dohody jej nezákonným postupom neobstojí, pretože zákonná úprava tento spôsob zabezpečenia nielen upravuje ako prípustný, ale pre oblasť spotrebiteľských úverov ho aj pripúšťa. Žalovaný akcentoval na poslednú novelu zákona č. 129/2010, kde podľa článku VI. bod 8 získanie spotrebiteľského úveru nemožno podmieniť uzavretím vzájomnej závislej zmluvy s výnimkou poisťovnej zmluvy alebo zmluvy o zabezpečení záväzku spotrebiteľa ručením zrážkami zo mzdy a z iných príjmov alebo záložným právom dojednaných za podmienok ustanovených zákonom, ak je to primerané vzhľadom na spotrebiteľský úver a okolnosti jeho poskytnutia; ustanovenia tohto zákona alebo osobitného predpisu o zákaze alebo neprijateľnosti zabezpečenia záväzku spotrebiteľa týmto nie sú dotknuté.

Preto závery a tvrdenia napádajúce prípustnosť Dohody o zrážkach zo mzdy a jej uplatniteľnosť podľa žalovaného odporujú relevantnej právnej úprave. Žalovaný v odvolaní preto zdôraznil, že v čase uzavretia Dohody o zrážkach zo mzdy, ani v čase uplatnenia práva na jej základe a ani v súčasnosti neexistuje zákaz použitia Dohody o zrážkach zo mzdy. Zároveň žalovaný tvrdí aj to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je právny inštitút, ktorý újinné právo ani neupravuje ani nezakazuje. Podľa článku I od. 2 smernice Rady 93/13/EHS platí, že zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné, zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohôd, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice. Z toho teda vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ak je upravená zákonom, nemôže byť neprijateľnou dohodou či odporovať ustanoveniam smernice. V pomeroch Slovenskej republiky ide o zabezpečenie upravené zákonom a je preto nedôvodné a mylné tvrdenie v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia o rozpore s vyššie označenou smernicou Rady. Rovnako tak nie je potom

zákonné, aby sa súd s takýmto tvrdením navrhovateľa stotožnil, pretože dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonným spôsobom zabezpečenia pohľadávky a preto nemôže byť ani neprijateľnou podmienkou.

Žalovaný namietal aj nezákonnosť výroku o platení trov konania, keďže o takomto výroku súd môže rozhodnúť až na základe rozhodnutia vo veci samej (§ 145 Občianskeho súdneho poriadku).

Žalobkyňa vo vyjadrení sa k odvolaniu žalovaného navrhla uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť a uplatnila trovy odvolacieho konania. V dôvodoch vyjadrenia poukázala na to, že nariadenie predbežného opatrenia je dočasné opatrenie proti postihu majetku žalobkyne, bez ktorého by mohol nastať ťažko zvrátiteľný alebo nenapraviteľný stav, že by sa na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy poukázali žalovanému zo mzdy žalobcu finančné prostriedky bezdôvodne, resp. vo vyššom rozsahu, než zákon dovoľuje. Dala do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 5Co/654/2014 zo dňa 15. 04. 2015, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves potvrdený. Uplatnila trovy odvolacieho konania.

Vyjadrenie žalobkyne bolo doručené právnej zástupkyňi žalovaného dňa 17. 03. 2016.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že žalovaný podal odvolanie v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v súlade s ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že uznesenie okrem výroku o trovách konania je vecne správne.

Žalobkyňa sa predbežným opatrením domáha ochrany pred neoprávneným zásahom do svojho majetku, ku ktorému dochádza zrážkami z jej mzdy, pričom nemá iné právne ani faktické možnosti zabrániť vykonávaniu ďalších zrážok zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy sa od ostatných zabezpečovacích prostriedkov líši tým, že uspokojenie pohľadávky veriteľa nielen zabezpečuje, ale súčasne ide o prostriedok splácanie veriteľovej pohľadávky, keďže na jej základe sa pohľadávka veriteľa postupne aj uspokojuje zrážkami zo mzdy dlžníka, ktoré dlžník s veriteľom dohodol a ktoré vykonáva platiteľ jeho mzdy a dohodnuté zrážky pravidelne vypláca veriteľovi, a to až do úplného zaplatenia veriteľovej pohľadávky. Žalobkyňa v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia predložila aj doklad o vyúčtovaní mzdy za mesiace september až november 2015, z ktorých vyplýva, že zamestnávateľ uskutočňuje zrážky zo mzdy v prospech žalovaného.

Rovnako neobstojí ani odvolacia námietka žalovaného, že uznesenie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné, keďže novela O.s.p. vykonaná zákonom č. 348/2008 Z.z. poskytla súdu za splnenia zákonných podmienok možnosť vyhotoviť uznesenie, ktorým nariadi predbežné opatrenia s tzv. skráteným odôvodnením, odkazom na skutkové a právne dôvody uvádzané v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Predpoklady na využitie skráteného odôvodnenia sú, že súd vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu a stotožnil sa so všetkými skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu. Žalovaný sa o skutkových a právnych dôvodoch, ktoré viedli súd k záveru, že sú splnené predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia dozvedel zo samotného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý mu súd zaslal spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené.

Za situácie, kým otázka platnosti, resp. neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 27. 01. 2012 nie je vyriešená právoplatným rozhodnutím súdu, je potrebné zabezpečiť ochranu práv žalobkyne nariadeným predbežným opatrením. Bez vykonania dokazovania vo veci samej nemôže ani odvolací súd zaujať v tomto štádiu konania právny názor o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a v tej súvislosti aj o dôvodnosti nároku vo veci samej.

Súd prvého stupňa však pochybil, ak pri nariadení predbežného opatrenia neuložil žalobkyňi, aby v lehote, ktorú jej určí, podala návrh na začatie konania na súde.

Pretože ani v čase rozhodovania odvolacieho súdu žalobkyňa nepodala na Okresnom súde Košice I žalobu o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným k zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX, odvolací súd v súlade s ust. § 76 ods. 3

O.s.p. uložil žalobkyni do 30 dní od právoplatnosti uznesenia o nariadení predbežného opatrenia takúto žalobu podať.

Napokon odvolací súd dodáva, že žalovaný sa mylne domnieva, že ani v súčasnosti neexistuje zákaz použitia dohody o zrážkach zo mzdy, pretože podľa § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01. 05. 2014 je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

Súd prvého stupňa však nesprávne rozhodol o náhrade trov konania, pretože v uznesení, ktorým sa nariaďuje predbežné opatrenie (nezáleží na tom, či ho nariaďuje pred začatím konania alebo počas konania) nerozhoduje o náhrade trov konania. Vyhovenie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia totiž nemožno považovať za úspech, ktorý by odôvodňoval priznanie trov za túto časť konania. Dôvodom je skutočnosť, že predbežné opatrenie má len dočasný charakter (§ 74), pričom súd pri jeho nariadení vychádza iba zo skutočností, ktoré má osvedčené, nie dokázané. Ust. § 145 O.s.p. preto zakotvuje, že o náhrade trov konania, ktoré vznikli v súvislosti s predbežným opatrením rozhodne súd až v rámci rozhodnutia o náhrade trov konania. Pritom sa uplatňuje zásada, že účastníkovi, ktorému sa prizná náhrada trov konania (podľa niektorého z ustanovení § 142, 143) sa prizná aj náhrada trov predbežného opatrenia. Pre priznanie nároku na náhradu trov predbežného opatrenia je preto irelevantné, v prospech koho bolo predbežné opatrenie nariadené.

Z uvedených dôvodov Krajský súd v Košiciach podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne s výnimkou výroku o trovách konania, ktorý výrok v súlade s ust. § 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p. zrušil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.